

Motion till riksdagen

1988/89:L412

av Per Stenmarck och Ewy Möller (båda m)

Barns rätt till umgänge med båda föräldrarna

Under några år har vi i motionsform sökt uppmärksamma ett problem, som ofta uppstår vid en skilsmässa, nämligen barnens svårigheter att ha ett fungerande umgänge med båda föräldrarna.

Efter en skilsmässa bosätter sig föräldrarna ofta på olika orter. Ibland bildar de nya familjer långt ifrån varandra. Barnen i det första äktenskapet kommer ofta på mellanhand. Detta är på många sätt en pressande situation, givetvis för föräldrar, men framförallt för barnen som för sin utveckling och mognad har behov av kontinuerliga relationer med båda föräldrarna.

Föräldrabalkens huvudprincip är att sätta barnets bästa i centrum. Vid en skilsmässa är avsikten att trygga barnens umgängesrätt med båda föräldrarna. I flertalet fall fungerar detta bra. Trots skilsmässan är barnets bästa det viktigaste för föräldrarna.

I flertalet fall har säkert också föräldrarna kommit överens om att på något sätt dela på den kostnad, som umgängesrätten innebär. Detta är framför allt viktigt när föräldrarna efter skilsmässan bosätter sig på långt avstånd från varandra och där barnen därmed bor många mil från den förälder som inte har vårdnaden.

I ett antal fall fungerar inte denna situation. Föräldrarna har inget avtal och man kommer inte överens om en rimlig fördelning av den kostnad som umgängesrätten innebär. Det finns till och med situationer — förhoppningsvis enstaka sådana — där den ena föräldern flyttar långt ifrån den andre, för att därigenom försvåra eller omöjliggöra umgänget.

Långa resor kan i sådana fall komma att innebära dryga kostnader för den förälder, som inte har vårdnaden om barnen.

Denna fråga regleras i föräldrabalkens 6 kap. 15 §, som har följande lydelse:

Umgänge

Barnets vårdnadshavare har ett ansvar för att barnets behov av umgänge med en förälder som inte är vårdnadshavare eller med någon annan som står barnet särskilt nära så långt möjligt tillgodoses.

Motsätter sig barnets vårdnadshavare det umgänge som begärs av en förälder som inte är vårdnadshavare, beslutar rätten på talan av denna förälder i frågan om umgänge efter vad som är bäst för barnet.

Motsätter sig barnets vårdnadshavare det umgänge som begärs av någon annan än en förälder, beslutar rätten på talan av socialnämnden i frågan om umgänge efter vad som är bäst för barnet.

Det bör vara en rimlig åtgärd, att till denna paragraf foga en regel, med innebörden att om ej annat avtalats så skall kostnaderna för umgänge delas lika mellan föräldrarna. Därmed skulle barnens fortlöpande kontakt med båda föräldrarna tryggas, på ett bättre sätt än som idag ibland är fallet. Det föreslagna tillägget till lagtexten har till uppgift, att underlätta denna kontakt. Det bör ankomma på utskottet att utarbeta erforderlig lagtext.

I sitt betänkande LU 1987/88:33 understryker utskottet:

att det är olyckligt om ekonomiska omständigheter lägger hinder i vägen för barnets umgänge med den ene av sina föräldrar. Mot bakgrund av vad utskottet framhållit i det föregående om barnets behov av goda och nära relationer till båda sina föräldrar är det enligt utskottets mening angeläget att problemet med reskostnaderna får en lösning.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar om sådan förändring av 6 kap. 15 § föräldrabalken att barnens rätt till umgänge med båda föräldrarna tryggas.

Stockholm den 23 januari 1989

Per Stenmarck (m)

Ewy Möller (m)